

folkeretlige Pligt til at forsvare vor Neutralitet, vil blive besvaret efter, om vi have udviklet et Værn, der i Styrke forholdsvist svarer til de andre europæiske Smaastaters.

Maaske er der ogsaa nogle, der ville slaa sig til Ro med den Betragtning, at Danmark under en europæisk Krig ikke vil være udsat for saa stor Fare for at faa sin Neutralitet krænket som de andre Stater, jeg har henvist til. Men det er dog saa langt fra Tilfældet, at man tværtimod kan sige, at ingen af disse Stater er ved sin Beliggenhed saa udsat som netop Danmark eller i hvert Fald mere udsat end netop Danmark; ja, for Norge og Sverige er Risikoen jo endog betydelig mindre. Siden Tyskland er blevet en Sømagt af saa høj en Rang, at det kan lægge selv de stærkeste blandt sine Modstandere til Søs Hindringer i Vejen for en Fremtrængen til Østersøen — thi det er den almindelige Mening blandt de sagkyndige, at det kan Tyskland —, er Sandsynligheden for, at de danske Farvande under en europæisk Krig ville kunne blive Skueplads for alvorlige Kampe, rykket os i meget betænkelig Grad nær. Det vil neppe gaa som under Krimkrigen og den fransk-tyske Krig, at den ene af de krigsførende Magter var den anden saa absolut overlegen paa Søen, at der overhovedet ikke kunde tænkes nogen alvorlig Kamp om Østersøen eller Adgangsvejene til den. Derfor var der selvfølgelig heller ikke stor Fristelse til at krænke nogen af de skandinaviske Staters Neutralitet. Men det er nu blevet helt anderledes. Særlig Danmark, hvis Landomraade støder op til de tre Forbindelsesveje mellem Kattegat og Østersøen, vil være i høj Grad udsat for, at man fra den ene eller anden Side vilde kunne fristes til at benytte dets Land- og Søterritorium paa forskellige Maader, som jeg ikke nærmere skal komme ind paa, og derved tvinge Landet ud af dets neutrale Stilling. Faren for de smaa neutrale Stater under en moderne Søkrig øges jo yderligere ved hele den Maade, hvorpaa en Kampflaade nu til Dags fungerer. Den trænger til idelige Forsyninger, til hyppige Reparationer o. s. v. i ganske anden Grad end de gammeldags Skibe. Derfor bliver det i høj Grad ønskeligt for den, naar den opererer fjernt fra sit Hjemland — man regner jo, at en Kampflaade ikke godt kan have sin Basis længere borte end ca. 200 Kvartmil — at skaffe sig midlertidige Tilholds- og Forsyningssteder, det, man kalder en militær Basis, eller helst flere i

tilstrækkelig Nærhed af dens Operationsfelt. Det maa vi som ethvert andet neutralt Land af al Magt søge at hindre — thi sker det, ere vi dragne ind i Krigen —, samtidig med, at vi i videste Maal tillade de krigsførende Magter den Benyttelse af de internationale Gennemsejlingsfarvande, hvorpaa de efter folkeretlige Regler have Krav.

Den af vore Landsdele, som frister stærkest til Overgreb, er jo ubestridelig Sjælland, thi her har man i København en Basis af første Rang, og den sjællandske Kyst vil være nødvendig for enhver Magt, som helt eller delvis vil beherske Øresund eller det vigtigste Gennemsejlingsfarvand: Store Bælt. Endelig vil en krigsførende Stormagt kun ved et Angreb paa Sjælland og København kunne gøre sig Haab om paa kort Tid at lamme Danmarks Forsvarsevne saadan, at den i videste Udstrækning kan tilegne sig Raadigheden over Landets Hjelpekilder til sine egne Formaal. Det er jo Betragtninger som disse, der have ført Forsvarskommissionens Flertal lige saavel som dens største Mindretal til, uden derfor at opgive Forsvaret af de andre Landsdele — hvor man jo ogsaa, om end i ringere Grad, vil være udsat for Neutralitetskrænkelser —, at samle Hovedmassen af Forsvarsstyrken paa Sjælland, styrke Københavns Søbefæstning og søge Forbindelse mellem Sjælland og Lolland-Falster opretholdt ved faste Anlæg. Ligeledes har der været Enighed mellem de to Grupper om at forøge Mine- og Torpedoforsvaret betydeligt, thi netop paa dette Omraade giver den moderne Teknik jo den lille Stat Midler i Hænde til at ramme endog en langt større Modstander overmaade føleligt og afskrække ham fra Forsøg paa Neutralitetskrænkelser paa de Punkter, som ellers i særlig Grad vilde friste ham. Den undersøiske Mine, Torpedobaaden, Undervandsbaaden, vil, naar den bliver retteligt anvendt, kunne true selv store og kostbare Skibe i de moderne Kampflaader med Undergang, og man udsætter sig neppe selv fra en Stormagts Side uden tvingende Grund for paa en Tid, hvor den afgørende Kamp med Hovedmodstanderen maaske endnu forestaar, at faa Tallet af sine overordentlig værdifulde og under Krigen uerstattelige „Kampenheder“ forringet. Paa alle disse Hovedpunkter bygger Regeringens Forslag paa samme Grundsyn, som har fundet saa overvejende Tilslutning i Forsvarskommissionen.